

Geachte Fellows en Fellows-elect,
Beste collega's,
Dames en heren,

De VUB heeft een droom.

Een droom voor de toekomst.

We zien onszelf evolueren naar een modeluniversiteit van de eenentwintigste eeuw.

Met vernieuwend onderwijs dat optimaal gebruik maakt van alle inzichten die er over kennisoverdracht bestaan en van alle hoogtechnologische en digitale hulpmiddelen die we ter beschikking hebben.

Met grensverleggend en vooruitziend onderzoek dat de wereld van morgen mee zal creëren.

De Photonics-groep van de volgende spreker, prof. Hugo Thienpont, is hier een perfecte illustratie van.

We willen voluit inzetten op onderzoek dat leidt tot wezenlijke innovatie in onze kenniseconomie – zowel in ons eigen land als binnen Europa – en dat ertoe bijdraagt dat we onze eigen samenleving de vruchten laten plukken van onze kennis, van onze doorbraken en van onze inventiviteit.

Doen we dat nu dan niet?

Jazeker doen we dat nu al, maar toch moeten we een versnelling hoger schakelen.

Europa heeft een kloof goed te maken met de Verenigde Staten en de Angelsaksische wereld.

Wij Vlamingen, Belgen en Europeanen zijn beslist niet minder intelligent dan de Amerikanen, alleen hebben zij een beter model om baanbrekend onderzoek te koppelen aan kapitaal, ondernemerszin en marketing.

Wat binnen de universiteit gebeurt, moet in verbinding staan met wat buiten de universiteit gebeurt.

Dat is de ware betekenis van Academia meets society.

Ons onderzoek en ons onderwijs moeten ten dienste staan van de maatschappij, van de gemeenschap, van het bedrijfsleven. Maar wel duidelijk met de ambitie om echt het verschil te maken, om door wetenschappelijk onderzoek de vergrijzing beter te kunnen aanpakken bijvoorbeeld,

of met de constante verbetering van elektrische auto's de CO₂-uitstoot terug te dringen,

of om door hoogtechnologische spin-offs de basis te leggen voor de industrieën van de toekomst,

of om onze topsporters beter te begeleiden,

of betere revalidatie- of geneeskundige behandelingen te ontwikkelen.

Wij moeten de wereld immers trachten beter te maken.

En ja, we doen dat nu al, elke dag opnieuw, maar we moeten nog meer durven, nog meer doen.

Alleen zo raken we uit deze crisis, alleen zo kunnen we in Europa concurreren met de Verenigde Staten en met de nieuwe snel groeiende economieën.

Maar om dromen werkelijkheid te doen worden, heb je niet alleen overtuiging, enthousiasme en talent nodig.

Je hebt ook een realistisch en een helder plan nodig.

Een missie, een visie en inspirerende waarden als leidraad.

Nu 5 jaar geleden heb ik het startschot gegeven voor de opmaak van een algemeen strategisch plan.

Intussen zijn we al aan ons tweede ASP, dat tot 2016 loopt.

Daarin hebben we onze missie als volgt geformuleerd:

“De Vrije Universiteit Brussel is een internationaal georiënteerde universiteit in Brussel, het hart van Europa. Door het afleveren van hoogstaand onderzoek en onderwijs op maat, wil de VUB een actieve en geëngageerde bijdrage leveren tot een betere maatschappij.”

En ik citeer ook graag een paar van onze zeven kernwaarden:

We streven naar kwaliteit, innovatie en creativiteit in ons onderzoek, onderwijs en onze dienstverlening.

En verder:

Met studenten, de industrie en de maatschappij bouwen we een levenslange kwaliteitsvolle en professionele relatie uit.

Geachte Fellows en Fellows-elect,

Wat hier vandaag gebeurt en te gebeuren staat, is niet uit de lucht komen vallen.

De vijf VUB Fellows van 2012 krijgen het gezelschap van 22 andere topmensen uit het bedrijfsleven, uit invloedrijke organisaties én uit de wereld van politiek en beleid – *(naar eerste rijen)* – u dus.

Voor mij is het een eer dat u allemaal aanvaard heeft om “Fellow VUB” te willen worden, drie jaar lang.

Dat u aanvaard heeft om uw know how, uw netwerk en uw ervaring ten dienste te stellen van de VUB.

Sommigen onder u zijn alumni en kennen de vub al goed, anderen nog niet.

Maar een ding staat vast: voor de VUB zijn jullie allemaal vrienden voor het leven.

Over wat het betekent om Fellow VUB te zijn, daarover zullen anderen het zo meteen veel uitgebreider hebben.

Voor mij is het duidelijk dat we als VUB geen keerpunt hebben bereikt, maar dat we al voorbij dat keerpunt zijn, voorbij dat cruciale kantelmoment.

En ik ga dat proberen uit te leggen.

Voor ik rector werd, waren er nogal wat collega's aan de VUB die het hoofd lieten hangen.

Ze hadden het gevoel dat de universiteit een aflopende zaak was, dat de toenmalige minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke aanstuurde op een fusie met de universiteit van Gent.

Als kind van de VUB dacht ik bij mezelf : we mogen dit niet laten gebeuren, er moet een nieuw elan komen, zodat we als VUB'ers weer in onszelf kunnen geloven, in onze universiteit en in haar project.

Want de kwaliteit was er ontegensprekelijk al, alleen zagen we dat soms zelf niet meer.

De troeven van een wereldstad in wording lagen voor het grijpen, alleen: over Brussel klaagden we liever dan dat we die kansen grepen.

We hadden – en hebben - alumni met namen als een klok, alleen hoorden ze niet veel van ons.

En zo kan ik nog wel even doorgaan.

Maar intussen zijn we meer dan vijf jaar verder en als er iets is waar ik als rector echt trots op ben, dan is het dat we opnieuw trots zijn geworden op onze VUB.

Dat we opnieuw vastberaden een duidelijke koers aan het varen zijn met een betrouwbaar kompas dat ons strategisch plan toch is met sterke partners als de UGent – jazekeer – maar ook de ULB waarmee we de Brussels University Alliance hebben opgericht en de Brussels Faculty of Engineering en de Erasmus Hogeschool.

Zopas hebben we de eerste diploma's uitgereikt aan 69 afgestudeerde ingenieurs die van overal in de wereld de weg naar Brussel hebben gevonden.

We kunnen uitpakken met een groeiend aantal studenten – vorig jaar is ons marktaandeel in Vlaanderen echt wel significant gegroeid.

We trekken meer onderzoeksmiddelen aan uit de privésector, uit het bedrijfsleven, zodat we niet uitsluitend afhankelijk zijn van de overheid en zo onze vrijheid van onderzoek beter gegarandeerd is.

Want als de overheid betaalt, dan bepaalt ze ook graag de aard van het onderzoek dat ze betaalt. En dan heb je beter meerdere financieringsbronnen.

En dus is het goed dat ook onze fundraising en extern gefinancierde leerstoelen in de lift zitten.

Op dit alles ben ik als rector trots.

Niet op mezelf – als Antwerpenaar ben ik immers bescheiden – neen ik ben trots op al die VUB'ers die mee aan de kar hebben getrokken, die zijn blijven geloven in de toekomst van onze eigzinnige universiteit, die de woorden van Karl Popper "Optimism is a moral duty", woorden die ik tijdens mijn maiden speech heb geciteerd, ter harte hebben genomen. Daar ben ik trots op...

En ik wil tot slot graag even mijn agenda van de volgende dagen en weken met u delen.

Ik nodig u graag uit op onze academische openingszitting volgende week dinsdag.

Het thema is Brussel en de toekomst van het gewest en uiteraard ook van de Brusselse Nederlandstalige instellingen, na wat sommigen de moeder van alle verkiezingen zijn gaan noemen.

Ik kan u nu al zeggen dat ik me geen al te grote zorgen maak, de VUB blijft in Brussel en Brussel blijft de nationale en internationale hoofdstad bij uitstek waarin de VUB verder zal kunnen groeien en bloeien. Het maatschappelijk belang van de VUB is ondertussen zo groot dat moest de VUB nog niet bestaan we haar onmiddellijk zouden moeten oprichten.

Op 4 oktober vervolgens hebben we de opening van het Fotonica Innovatie Centrum in Gooik in het Pajottenland.

U ziet, de VUB breidt zich als een olievlek uit over Vlaams-Brabant.

Het fotonica centrum staat ten dienste van het bedrijfsleven, met know how en apparatuur die uniek is in Europa.

Enkele dagen later houden we de Brussels Diplomatic Academy boven de doopvont – alweer een mijlpaal in ons internationaal verhaal en op 11 oktober openen we U-Residence, een gloednieuw gebouw op campus Etterbeek.

In het U-Residence vind je prachtige congresruimte en seminariezen, op de tussenverdieping ons topsportlabo BLITS en de Kinetiek en op de bovenverdiepingen kamers waar studenten, professoren, congresgangers en sportverenigingen kort of lang kunnen verblijven.

Het zijn stuk voor stuk belangrijke realisaties, die onze toekomstdroom helpen verwezenlijken.

Een modeluniversiteit van de eenentwintigste eeuw is immers vooral een dynamische universiteit, die zich als een vis in het water voelt in een snel veranderende en evoluerende wereld

en die niet verkrampt of neerbuigend reageert op al het nieuwe dat op ons afkomt.

We moeten er net mee voor zorgen dat we het nieuwe zelf mee creëren en dat we bij dit alles de mens en de menselijke waardigheid centraal blijven stellen. Ik hoop daarbij op uw aller steun te kunnen rekenen ...

Ik dank u.

Paul De Knop, 18 september 2013